

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 14C/371/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5115235348
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Kozáčik
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2016:5115235348.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina, v konaní pred samosudcom JUDr. Vladimírom Kozáčikom, v právnej veci navrhovateľa: I. P., nar. XX.X.XXXX, bytom Na O. XXX/X, L. L., za účasti vedľajšieho účastníka na strane navrhovateľa: Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom Nám. Legionárov 5, Prešov, proti odporcovi: POHOTOVOSTĚ, s. r.o. IČO: 35 807 598, so sídlom Pribinova ul. č. 25, Bratislava, o neplatnosť zmluvy a vydanie bezdôvodného obohatenia, takto

rozhodol:

Súd u r č u j e , že zmluva o úvere č. 504700030 uzavretá medzi odporcom a navrhovateľkou dňa 10.6.2013 je n e p l a t n á .

Odporca je p o v i n n ý vydať navrhovateľke zo zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 10.6.2013 bezdôvodné obohatenie vo výške 291 eur, spolu s 5,05 % ročným úrokom z omeškania od 19.1.2016 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Súd návrh na vydanie bezdôvodného obohatenia s príslušenstvom vo zvyšku z a m i e t a .

Súd navrhovateľke náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľka sa návrhom zo dňa 7.12.2015 domáhala voči odporcovi určenia, že zmluva o úvere č. XXXXXXXXXX uzavretá medzi odporcom a navrhovateľkou dňa 10.6.2013 je neplatná a uloženia povinnosti odporcovi vydať navrhovateľke zo zmluvy o úvere č. 504700030 zo dňa 10.6.2013 bezdôvodné obohatenie vo výške 291 eur, spolu s 5,05 % ročným úrokom z omeškania od 19.1.2016 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Návrh odôvodnila tým, že ako spotrebiteľ, má právny záujem na určení neplatnosti úverovej zmluvy uzatvorenej s odporcom. Jej nároky sú odôvodnené aj z cieľom európskych smerníc na ochranu spotrebiteľa, ktorých zmyslom a cieľom je dosiahnuť stav, aby nekalé podmienky v spotrebiteľských zmluvách spotrebiteľov nezaväzovali (najmä Smernica Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách). Pokiaľ ide o naliehavý právny záujem tento odôvodnil s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1MCdo 1/2009. Vyslovila názor o tom, že je nesporné, že medzi navrhovateľom a odporcom bola uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzatvorenia zmluvy, na základe ktorej odporca poskytol spotrebiteľský úver č. zmluvy 504700030 zo dňa 10.06.2013 a súčasťou Zmluvy o úvere bola Dohoda o plnení v splátkach zo dňa 10.06.2013 v ktorej je určená výška mesačnej splátky vo výške 164,00 EUR pri počte 12 splátok celkovej výšky úveru a poplatkov 1.968,00 EUR s určením RPMN 304,10 % a priemernou RPMN 39,20 % s výškou ročnej úrokovej sadzby 39,15 %. Odporcovi navrhovateľka uhradila celkovú sumu vo výške 1.291,00 EUR. Odporcovi tak navrhovateľka preplatila nad istinu sumu vo výške

291,00 EUR. (vyplatená suma 1.291,00 EUR- istina 1.000,00 EUR- bezdôvodné obohatenie 291,00 EUR). Odporca sa obohatil z dôvodu, nakoľko spotrebiteľský úver bol pre porušenie zákona bezúročný a bez poplatkov ako aj z dôvodu, že na odôvodnenie žaloby je spotrebiteľská zmluva absolútne neplatná. Neplatnosť odôvodnila tým, že výklad v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv musí byť vždy v prospech spotrebiteľa (§ 54 ods. 2 OZ). Ak zmluva obsahuje neprijateľné podmienky, neprijateľnosť zmluvných podmienok a jeho dôsledky podľa čl. 6 ods. 1 Smernice 93/13/EHS musí súd vyhodnotiť so zreteľom na čl. 4 ods. 1 smernice, podľa ktorého: „1. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia článku 7, nekalosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy, v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí.“ ako aj prihliadnúť najmä na okolnosť, že podmienky predformuloval profesionál - odporca, ktorý má povinnosť odbornej starostlivosti, a tiež na okolnosť, že spotrebiteľ bol vo finančnej tiesni.

Zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje dva rôzne údaje o výške RPMN, keď v zmluve o spotrebiteľskom úvere zo dňa 10.06.2013 uvádza údaj 96,80 % a v Dohode o plnení v splátkach 304,10 %. Podľa § 9 ods. 2 písm. i) Zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ročná percentuálna miera nákladov predstavuje celkovú čiastku, ktorý musí spotrebiteľ zaplatiť a je vypočítaná na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Ide o základný údaj, uvedenie ktorého je predpísané v spotrebiteľských zmluvách a neuvedenie tohto údaje je sankciované tým, že úver je bezúročný bez poplatkov. Uvádzanie dvoch rozdielnych údajov týkajúcich sa výšky RPMN v spotrebiteľskej zmluve považuje za zavádzanie spotrebiteľa, resp. klamanie spotrebiteľa a jeho porušenie povinnosti dodávateľa § 4 ods. 5, § 5 ods. 1 Zákona č. 250/2007 o ochrane spotrebiteľa a podľa § 7 ods. 2 citovaného zákona ide o nekalú obchodnú prax, ktorá spôsobuje, že spotrebiteľ urobí rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neurobil, pretože neboli mu dané k dispozícii správne informácie, resp. nepravdivé. Je presvedčený, že postup odporcu pri uzatváraní Zmluvy o spotrebiteľskom úvere ako nekalú obchodnú prax v rozpore s požiadavkou odbornej starostlivosti, keď obchodní mandatári odporcu neposkytli navrhovateľovi náležité informácie, neprístupovali k spotrebiteľovi s odbornou starostlivosťou, ktorú možno rozumne očakávať od predávajúceho pri konaní vo vzťahu k spotrebiteľovi. Takéto konanie odporcu považujeme za nekalé obchodné praktiky a klamlivé konanie v zmysle § 7 a 8 Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a každá nekalá prax sa považuje za neprijateľnú voči spotrebiteľovi.

Zmluva o spotrebiteľskom úvere zo dňa 10.06.2013 obsahuje dohodnutý úrok vo výške 39,15 % (podľa výpočtu ročného úroku na kalkulačke 96,79 %). Podľa zverejnenej výšky úrokových mier z úverov bánk v 2. štvrtroku 2013 pri spotrebiteľských úveroch do jedného roka boli 8,39 %. Dohodnutý úrok v spotrebiteľskej zmluve zo dňa 10.06.2013 vo výške 39,15 % je vyšší ako štvornásobok úroku pri bankových spotrebiteľských úveroch so splatnosťou do jedného roka a preto ho považuje za neúnosne vysoký, v rozpore so zásadou dobrých mravov a s poukazom na § 39 Občianskeho zákonníka považuje úverovú zmluvu za neplatnú.

Ak je odplata ako podstatná náležitosť zmluvy v rozpore s dobrými mravmi, je neplatný právny úkon ako celok - presne o tomto je aj rozhodnutie Krajského súdu v Prešove 3 Co 3/2011, v ktorom okresný súd posúdil dohodu o výške úrokov medzi nebankovou spoločnosťou a spotrebiteľom prevyšujúcu úroky požadované v bankách (13,84 % p.a.) pre rozpor s dobrými mravmi za absolútne neplatnú. Ako neprijateľné zmluvné podmienky súd posúdil zmluvnú pokutu vo výške 10 % z každej omeškanej splátky a úroky z omeškania vo výške 0,1 % denne, ktoré sú navyše v rozpore s nariadením vlády č. 87/1995 Z. z. a zmluvnú podmienku, podľa ktorej má spotrebiteľ znášať akékoľvek výdavky spojené s vymáhaním dlhu. Nebankový subjekt postupoval neprimerane, keď za to isté porušenie povinnosti (omeškanie so splátkami) dojednal niekoľkonásobný postih spotrebiteľa (zmluvná pokuta, úroky z omeškania, náhrada škody, poplatky za upomienku a odstúpenie od zmluvy). Prvostupňový súd nebankovej spoločnosti nepriznal ani pomernú časť náhrady trov konania z dôvodu čiastočnej neplatnosti zmluvy, nekalých zmluvných podmienok, ktoré zavinila sama nebanková spoločnosť a tiež z dôvodu zlej sociálnej situácie spotrebiteľa. Krajský súd potvrdil rozhodnutie okresného súdu a doplnil odôvodnenie s tým, že upriamil pozornosť na zneužitie ľahkovážnosti a núdze spotrebiteľa zo strany nebankovej spoločnosti. Nebanková spoločnosť nijako nepreukázala, že by ju zaujímala bonita, stav núdze žalovaného a skutočnosť, či spotrebiteľ dokáže plniť záväzky z úverového vzťahu. Krajský súd prelomovo ustálil, že určitú mieru ľahkovážnosti spotrebiteľa treba považovať za kvalifikačné kritérium, ktoré je spôsobilé privodiť nadvládu veriteľa nad dlžníkom. Pokiaľ nebanková spoločnosť využila ľahkomyselnosť spotrebiteľa, musí niesť dôsledky, a to aj pri nedbanlivosti pri overovaní bonity spotrebiteľa, životných nákladov a celkovej schopnosti splácať úver. Absolútne neplatným právny úkonom je aj úver poskytnutý za neprimerané protiplnenie pri zneužití tiesne alebo aj ľahkovážnosti

spotrebiteľa. Pri tzv. civilno-právnej úžere je podľa názoru krajského súdu úverová zmluva absolútne neplatná pre rozpor s dobrými mravmi (§ 39 Občianskeho zákonníka). Krajský súd uviedol, že ak by nešlo o nadvládu veriteľa nad spotrebiteľom (tieseň, čiastočná ľahkomyselnosť) boli by pri nebankovej spoločnosti akceptovateľné vyššie úroky, rozhodne však nie o 100 % vyššie oproti priemeru bánk, pričom zohľadniť sa musia vždy aj osobitosti prípadu. Krajský súd uzavrel, že má poznatky, že úverovanie nebankovník je pridrahé a pre sociálne slabšie obyvateľstvo to spôsobuje nezanedbateľné ťažké životné situácie. Spotrebiteľia sa pre omeškanie so splátkami môžu dostať do nezvládnuteľného kruhu úverov. Nepochybne klesá životná úroveň človeka, ktorý si v núdzi zobral úver, uplatňujú sa rôzne sankcie a náklady na vymáhanie. Zmyslom a cieľom úverovania spotrebiteľov nemôže byť neprimerané zaťaženie spotrebiteľa a niekoľko ročný stav splácania dlhu, počas ktorého je spotrebiteľ vystavený stresovým situáciám. Takýto stav je na úkor kvality života človeka a nebanková spoločnosť to vyvolala neprimeranými úverovými podmienkami bez poznania reálnej schopnosti spotrebiteľa splatiť úver za podmienok vopred stanovených spoločnosťou (štandardná typová zmluva). Námietka, že spotrebiteľ bol oboznámený s úverovými podmienkami neovplyvní záver o neplatnosti časti úrokov, keďže dôležitý je stav núdze spotrebiteľa a súčasne neprimeraná výška úrokov. Krajský súd bol viazaný podaným odvolaním, a preto pre úžeru nemohol zneplatniť úverovú zmluvu ako celok.

K stanovenému administratívne poplatku vyslovil názor, že ide o veľmi úžerný poplatok, ktorý je v rozpore s dobrými mravmi. Navyše na stránke Min. spravodlivosti SR sa nachádza rozhodnutie nemeckého súdu o tom, že administratívny poplatok za vypracovanie a uzatvorenie zmluvy je neprijateľný. Ak takýto poplatok predstavuje 2/3-iny z predmetného poplatku (76,06%). Odporca neposkytol reálne plnenie za takýto poplatok a preto je podľa § 53 ods. 1 Obč. zákonníka neprijateľný. Navyše je neurčitý predmet administratívneho poplatku. Zo zmluvy nie je možné zistiť, o aké administratívne plnenie sa jedná. Neurčitosť vedľajšieho plnenia spojeného s údajnou administratívou má dopad na platnosť administratívneho poplatku. Do pozornosti súdu dal rozsudok Krajského súdu Prešov zo dňa 08.02.2012, č. k. 3 Co/89/2011 ktorý jednohlasne potvrdil rozsudok Okresného súdu v Prešove zo dňa 05.04.2011, č. k. 6 C/167/2010-112 súd považuje rozloženie ceny úveru na tretiny (úroky a administratívny poplatok) za nekalú obchodnú praktiku odporcu. Samotný administratívny poplatok je v porovnaní s bankami 49-násobne vyšší. Ak odporca realizuje obchody na finančnom trhu, tak už len samotnými úrokmi sa majú pokryť aj náklady spojené s podnikaním a tak extrémny administratívny poplatok je neobhájiteľný z hľadiska proporcionality a dobrých mravov. Názor odôvodnil aj s poukazom na rozsudok Okresného súdu v Prešove zo dňa 13.09.2013, č. k. 11 C/42/2012 potvrdené Krajským súdom v Prešove zo dňa 21.08.2014, č. k. 5 Co/219/2013 ktorý rozhodol „administratívny poplatok predstavuje 20% z úveru. Tento poplatok, ako to vyplýva z VOP je za spísanie zmluvy a príslušnú administratívu. Podľa názoru súdu požadovanie úhrady administratívneho poplatku je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, keďže dodávateľ vyžaduje od spotrebiteľa splnenie finančného záväzku za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané. Pri poplatkoch zo spotrebiteľského úveru je totiž nevyhnutné, aby sa nimi platilo skutočné plnenie spotrebiteľovi a v jeho záujme. V tejto súvislosti možno poukázať na rozhodnutie Vrchného krajského súdu v Karlsruhe sp. zn. AZ17U 192/2010 zo dňa 3.5.2010, v ktorom sa konštatuje záver, že poplatky za spracovanie pri poskytnutí spotrebiteľského úveru sú neprijateľné: „Ak banka od spotrebiteľov požaduje poplatok za spracovanie pri poskytovaní spotrebiteľského úveru, poškodzuje tým spotrebiteľov a vystavuje ich neprijateľnému vedľajšiemu dojednaniu o cene... Preverenie úverovej spoľahlivosti (bonity) a výšky úrokovej miery, ktorými banka odôvodňovala vyrubenie poplatku za spracovanie pri poskytovaní úveru Vrchný krajský súd odmietol a uzavrel, že uvedené činnosti vykonáva banka vo vlastnom ekonomickom záujme minimalizovať nevyhnutnosť vlastných pohľadávok. Spotrebiteľ dôvodne a v dobrej viere očakáva, že banka mu poradenstvo a informácie o poskytnutí úveru poskytne zadarmo. V konečnom dôsledku predstavuje zmluvná podmienka neprijateľné zaťaženie spotrebiteľa, pretože je spotrebiteľovi účtovaný poplatok bez toho, aby banka spotrebiteľovi poskytovala skutočné protiplnenie“.

Poukázal aj na ostatné ustanovenia zmluvy v prospech veriteľa, podľa ktorých v podľa bodu 7. Zmluvná pokuta VOP „Zmluvné strany sa dohodli na tom, že ak spotrebiteľ neuhradí celkovú čiastku úveru v lehote dohodnutej v zmluve o spotrebiteľskom úvere, spotrebiteľ sa zaväzuje zaplatiť zmluvnú pokutu 33,00 EUR, za každú upomienku 10,00 EUR a to do 5 dní od doručenia výzvy na úhradu, ďalej sa zaväzuje uhradiť trovy mediácie, trovy rozhodcovského konania a iné veriteľom preukázateľne vynaložené náklady. Vyslovil názor o tom, že je nepochybné, že v týchto všeobecných podmienkach sa ku všetkým plneniam zaväzuje len navrhovateľ ako spotrebiteľ, teda tieto ustanovenia sú právne nevyvážené v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany a neboli individuálne dohodnuté, ale jednostranne stanovené odporcom ako nebankovou spoločnosťou.

K neplatnosti právneho úkonu uviedol, že s poukazom na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove z 21. novembra 2012 č. k. 18 Co 109/2011, podľa ktorého: Odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvého stupňa, ktorý určil neplatnosť zmluvy o úvere pre početné neprijateľné zmluvné podmienky. Odvolací súd, napriek snahe udržať zmluvu v platnosti, ustálil, že táto nie je z objektívneho hľadiska ako celok udržateľná, keďže vadami netrpia iba jej podstatné náležitosti, ale v podstate všetky časti (články). Neprihliadal pritom na výhodnosť neplatnosti zmluvy pre toho ktorého účastníka zmluvy, ale na objektívne hľadisko, či je zmluva ako celok neplatná resp. ďalej možná (cieľ zakotvený v čl. 6 ods. 1 in fine smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách). Za dôležité tiež považoval hľadisko, či by zmluvné strany mali vôľu na kontrakte bez neplatných klauzúl. Pokiaľ ide o súdnu kontrolu zmluvných podmienok súd uviedol, že žalovaný sa mylí, pokiaľ považuje za typovú zmluvu iba všeobecné obchodné podmienky alebo zmluvu písanú drobným písmom alebo ak na naplnenie individuálne dojednaných podmienok považuje skutočnosť, že na prečítanie návrhu zmluvy mal spotrebiteľ dostatok času. Za typovú zmluvu, ktorá sa používa vo viacerých prípadoch (štandardná, formulárová) treba považovať nielen všeobecné obchodné podmienky, ale aj predformulované znenia rôznych variant zmlúv, resp. zmluvných ustanovení. Odvolací súd vyjadril názor, že znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky napĺňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná (napr. neprimeraná sankcia za porušenie záväzku spotrebiteľa), ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s „ratio legis“ zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná (napr. úroky z omeškania nad limit podľa nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z.). Za neprijateľnú určil odvolací súd s poukazom na judikatúru nemeckého Najvyššieho spolkového súdneho dvora aj zmluvnú podmienku, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa. Odvolací súd si v tomto smere osvojuje nemeckú názorovú líniu, podľa ktorej či už administratívna agenda alebo posúdenie bonity predstavujú plnenia, ktoré nie sú v záujme spotrebiteľa, a preto s poplatkami za takéto plnenia sa spája záver o ich neprijateľnosti. V tomto zmysle za neprijateľné súdy posúdili napríklad paušálne náklady s uplatnením pohľadávky, zmluvné sankcie, úroky z omeškania a cenu odplaty za poskytnutie úveru. Odvolací súd za neprijateľnú podmienku určil aj ustanovenie úverovej zmluvy, ktoré veriteľovi umožňovalo inkasovať prvú splátku a poplatok už pri poskytnutí úveru. Odvolací súd vyjadril tiež názor, že slovenská právna úprava výkonu záložného práva umožňujúca uspokojenie pohľadávky dodávateľa z majetku spotrebiteľa bez súdnej kontroly je v kolízii s princípom efektivity úijného práva a umožňuje obísť dôležitý prvok práva EÚ, ktorým je ex offio súdna kontrola neprijateľnosti zmluvných podmienok. V tomto zmysle sa zdá, že je tu ešte väčšie nebezpečenstvo ako pri neprijateľnej rozhodcovskej doložke, v rámci ktorej existuje predsa len kontrola zo strany exekučného súdu. Z pohľadu nekalých obchodných praktík odvolací súd skonštatoval, že faktická nerovnováha medzi dodávateľom a spotrebiteľom, pokiaľ ide o vyjednávaciu pozíciu a úroveň informovanosti (rozsudok C-168/05 Mostaza Claro, bod 25) nie je odstránená len samotným dlhším časovým priestorom na preštudovanie zmluvy či predzmluvným formulárom a nezanedbateľné nebezpečenstvo, že spotrebiteľ nepoukáže na neprijateľné podmienky nie je odstránené len samotným dlhším časom na preštudovanie zmluvy. Ďalej poukázal na tieseň, v ktorej sa žalobkyňa ocitla (príjem len z invalidného dôchodku a nedostatočný príjem z iných zdrojov), pričom tieseň dlžníka nepochybne umocňuje nadvládu veriteľa. V žalobe namietal aj neplatnosť a neprijateľnosť rozhodcovskej zmluvy. Nakoľko však navrhovateľ uplatnil nárok v súdnom konaní a odporca netrval na konaní pred rozhodcovským súdom, súd sa prípadnou neplatnosťou či neprijateľnosťou rozhodcovskej zmluvy nezaoberal, nakoľko nemala vplyv na uplatnené nároky a jednalo by sa o abstraktnú kontrolu zmluvných ustanovení bez toho, aby nároky z nej boli vôbec predmetom konania alebo aspoň predmetom prejudiciálnej otázky.

Odporca vo vyjadrení k návrhu uviedol, že tvrdenie žalobcu o celkovej neplatnosti zmluvy o úvere je mylné. Podľa ustanovenia § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka platí, že neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné. To znamená, že súd môže určiť za neplatné jednotlivé neprijateľné podmienky, avšak toto ustanovenie neumožňuje súdu určiť neplatnosť celej zmluvy pre existenciu neprijateľných podmienok. Navyše, podľa § 41 Občianskeho zákonníka ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu. Podľa komentára k Občianskeho zákonníka záver o oddeliteľnosti sa musí opierať o náležitý výklad právneho úkonu v súlade s pravidlami interpretácie uvedenými v § 35. Súčasne sa musí v celom rozsahu brať do úvahy vôľa konajúcich. Výklad sa musí urobiť v kontexte s celým právnym úkonom, s prihliadnutím na každú zložku jeho obsahu. Ďalej zdôraznil, že z hľadiska výkladu právneho úkonu je v zmysle judikatúry ústavného súdu potrebné uprednostniť výklad zachovávajúci platnosť právneho úkonu, a nie výklad, ktorý platnosť právneho

úkonu popiera. Úmyslom zmluvných strán každej zmluvy je totiž uzavrieť platnú zmluvu a tento úmysel je potrebné pri výklade právneho úkonu chrániť. V súvislosti s návrhom na vyslovenie neplatnosti zmluvy o úvere ako celku, ktorej sa domáha žalobca svojím návrhom si žalovaný dovoľuje poukázať na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vydaného dňa 15.3.2012 v prejudiciálnom konaní vo veci C-453/10 Pereničová, Perenič proti SOS financ, spol. s r.o. (ďalej len „rozsudok“), ktorý je plnom rozsahu aplikovateľný aj na predmetný spor. Súdny dvor Európskej únie sa v rozsudku zaoberal dvoma prejudiciálnymi otázkami Okresného súdu Prešov. Príčom prvá prejudiciálna otázka sa vzťahovala k rámci ochrany spotrebiteľa podľa Smernice Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „Smernica“), a to v tom zmysle, či čl. 6 ods. 1 Smernice pri zistení nekalých zmluvných podmienok v spotrebiteľskej zmluve, umožňuje urobiť záver, že zmluva ako celok spotrebiteľa nezaväzuje, ak je to pre spotrebiteľa výhodnejšie. Súdny dvor Európskej únie vo vzťahu k prvej prejudiciálnej otázke rozhodol nasledovne: „Článok 6 ods. 1 Smernice sa má vykladať v tom zmysle, že pri posudzovaní otázky, či zmluva uzavretá medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom, ktorá obsahuje jednu alebo viacero nekalých podmienok, môže bez uvedených podmienok naďalej existovať, sa súd, ktorý o veci rozhoduje, nemôže opierať len o prípadnú výhodnosť vyhlásenia neplatnosti dotknutej zmluvy ako celku pre jednu zo zmluvných strán, v tomto prípade spotrebiteľa.“ Súdny dvor Európskej únie v rozsudku zároveň uviedol, že „cieľom sledovaným normotvorcom Únie v rámci Smernice je nastoliť rovnováhu zmluvných strán, pričom sa má v zásade zachovať platnosť zmluvy ako celku, a nie vyhlásiť za neplatné všetky zmluvy, ktoré obsahujú nekalé podmienky.“

Súdny dvor Európskej únie sa v rozsudku taktiež zaoberal aj kritériami, ktoré umožňujú posúdiť, či zmluva môže naďalej existovať bez nekalých podmienok, pričom uviedol, že „tak znenie článku 6 ods. 1 Smernice, ako aj požiadavky týkajúce sa právnej istoty ekonomických činností hovoria v prospech objektívneho prístupu pri výklade tohto ustanovenia, takže... situáciu jednej zo zmluvných strán, v tomto prípade spotrebiteľa, nemožno považovať za rozhodujúce kritérium pre budúci osud zmluvy.“

Vo vzťahu k odpovedi Súdneho dvora Európskej únie na prvú prejudiciálnu otázku žalovaný uvádza, že rozsudok jasne a jednoznačne potvrdil, že cieľom 51. 6 ods. 1 Smernice nie je povinnosť členských štátov nariadiť neplatnosť celej zmluvy. Práve naopak. Európske právo podľa rozsudku a to aj s odkazom na čl. 6 ods. 1 Smernice v zásade obmedzuje nezáväznosť pre spotrebiteľa na konkrétnu podmienku, pričom zmluva ako taká existuje ďalej. Navyše, pri určovaní, či zmluva môže existovať bez nekalých podmienok je súd v zmysle rozsudku povinný prihliadať výlučne na objektívne kritériá. V tomto smere je teda podľa európskeho práva irelevantné, či by prípadné vyhlásenie neplatnosti zmluvy ako celku bolo pre spotrebiteľa výhodnejšie. Vzhľadom na uvedené vyslovil žalovaný názor, že vyhlásenie neplatnosti celej zmluvy o úvere ako celku tak, ako to navrhuje žalobca nemá žiadnu oporu v ustanoveniach vnútroštátneho a ani európskeho práva.

K namietanej výške RPMN uviedol, že dňa 10.06.2013 uzatvoril žalovaný s dlžníkom Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 504700030, na základe ktorej bol poskytnutý úver vo výške 1.000,00 eur, zvýšený o príslušný poplatok 968,00 EUR, teda spolu zaplatiť čiastku 1.968,00 EUR s termínom splatnosti dňa 15.06.2014. Žalovaný si individuálne dohodol podmienky Zmluvy o úvere, s tým že s odbornou starostlivosťou, ktorú vykonal na základe vyplnenia formuláru o overení klienta boli dojednané podmienky poskytnutia úveru a k tomu dohodnutá výška úveru na základe posúdennej bonity klienta. Podľa dohody o splátkach spotrebiteľ berie na vedomie, že výška ročnej percentuálnej miery nákladov (RPMN) sa vypočíta v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch podľa vzorca uvedeného vo Všeobecných podmienkach poskytnutia spotrebiteľského úveru a je vo výške 304,10 %. Dohoda o splátkach oprávňuje spotrebiteľa plniť v splátkach (nie jednorazovo, tak, ako je to ustanovené v zmluve o úvere), na základe ktorých logicky vzrastá aj RPMN. To znamená, že RPMN vo výške 96,80 % stanovená v zmluve o úvere je hodnota vypočítaná pre prípad splatenia úveru v jednej splátke. Naproti tomu RPMN vo výške 304,10 % dohodnutá v dohode o splátkach, predstavuje RPMN vypočítanú v prípade spotrebiteľa, ktorý požiadal o plnenie v splátkach tak, ako je tomu aj v predmetnom prípade. Vzorec výpočtu RPMN je navyše jasne a zreteľne uvedený vo Všeobecných podmienkach poskytnutia spotrebiteľského úveru. Počet splátok bol dohodnutý na 12, vo výške 164,00 EUR, a to ku 15. kalendárnemu dňu v mesiaci, počnúc dňom 15.07.2013 do 15.06.2014. Nie je preto možné hovoriť o akejkolvek absencii náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Žalobca nesie dôkazné bremeno a jeho úlohou je preukázať v čom spočíva nesprávnosť RPMN, nakoľko RPMN neabsentuje, a teda bol by to jediný dôvod prečo by bolo možné vyhlásiť zmluvu o spotrebiteľskom úvere za bezúročnú a bez poplatkov. Výška RPMN je vypočítaná v zmysle prílohy č. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. podľa vzorca platného a účinného v čase uzatvorenia zmluvy s uvedenými vstupnými údajmi, ktoré sú uvedené na zmluve.

K administratívne poplatku uviedol, že Slovenská právna úprava v oblasti úverov „účtovaniu“ poplatku výslovne nebráni. Zákon o spotrebiteľských úveroch totiž výslovne spomína niektoré poplatky: za notárske služby, poplatok a predčasné splatenie úveru, poplatok za vedenie účtu atď.. V prípade definície celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom sa napr. uvádzajú o.i. aj poplatky akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere.

Je teda zrejmé, že slovenské právo a slovenský zákonodarca poplatok za spracovanie zmluvy nielenže pripúšťa, ale aj výslovne uvádza. Je potrebné zopakovať, že v čase uzavretia zmluvy o úvere neexistoval a nebol účinným žiaden všeobecne záväzný právny predpis, podľa ktorého by bola stanovená maximálna prípustná výška úrokov za poskytnutie peňažných prostriedkov. Možno teda vychádzať iba z ustanovenia § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti. Dôkazné bremeno pritom v otázke primeranosti odplaty znáša žalobca, a nie žalovaný. Žalobca teda musí preukázať, že v čase a mieste uzavretia zmluvy o úvere išlo o odplatu, ktorá výrazne (podstatne) vybočovala z trhového priemeru odplát poskytovaných inými subjektmi poskytujúcimi financovanie z vlastných zdrojov (tak ako žalovaný). Pokiaľ sa žalobca, ako aj Súd prvého stupňa dovoľáva údajov výlučne bánk, koná tak v priamom rozpore s ustanovením § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého je ako merítko považovaná odplata obvykle požadovaná na finančnom trhu, t.j. nie len bankami, ale aj inými účastníkmi finančného trhu. Treba uviesť, že definovanie výšky odplaty odkazom na údaje bánk bolo možné len na základe § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka účinného do 31.10.2008 (Ak je v spotrebiteľskej zmluve predmetom záväzku poskytnutie peňažných prostriedkov za neprimeranú odplatu, súd môže odplatu znížiť; prihliadne pritom najmä na odplaty poskytované bankami pri spotrebných úveroch. Ak súd rozhodne o znížení odplaty za poskytnuté peňažné prostriedky a spotrebiteľ splnil svoj záväzok vo väčšom rozsahu, ako bol podľa rozhodnutia súdu povinný, dodávateľ je povinný bez zbytočného odkladu vrátiť spotrebiteľovi plnenie, ktoré presahuje výšku poskytnutých peňažných prostriedkov a primeranej odplaty.) alebo do 31.05.2010 (Ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov a nejde o spotrebiteľský úver podľa zákona o spotrebiteľských úveroch, la) nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú bankami za spotrebné úvery v mieste bydliska spotrebiteľa a v čase uzavretia zmluvy.). Navyše žalobca sa opiera o úrokovú sadzbu stanovenú pre banky, ktorá je, samozrejme, nižšia. Správne by mal prihliadať na úrokovú sadzbu stanovenú spoločne pre banky a ďalej nebankové, leasingové a iné spoločnosti, pod ktoré spadá aj žalovaný. Navyše prevýšenie takejto odplaty je možné a zákon zakazuje len také prevýšenie, ktoré má charakter prevýšenia podstatného. K uvedenému je potrebné poukázať na záver rozhodovacej praxe, podľa ktorého u nebankových subjektov nemožno obvyklú výšku úroku odvodzovať od výšky úroku požadovaného bankami. Podľa Vrchného súdu v Prahe je u nebankových subjektov potrebné postupovať inak. V týchto prípadoch sú kedykoľvek poskytované pôžičky alebo úvery osobám, ktoré by pôžičku či úver od banky nedostali pre isté riziko spojené s osobou dlžníka. Je nutné vziať do úvahy, že v prípade týchto peňažných prostriedkov je požadované v porovnaní s bankami menšie zabezpečenie a požiadavky klientov sú vybavované omnoho pružnejšie, ako tomu býva u konzervatívnejších bánk, čo je ale vzhľadom na ich zameranie pochopiteľné. Preto je logické, že s ohľadom na výrazne vyššie podnikateľské riziko sú úroky požadované týmito presne tak ako to je uvedené aj v prílohe návrhu na začatie konania, kde je priložená Rozhodcovská zmluva, čím si v podstate samotný navrhovateľ odporuje. O rozhodcovskú doložku by šlo v prípade, ak by bola súčasťou napr. Všeobecných obchodných podmienok poskytnutia úveru, a preto všetko čo uvádza žalobca nie je aplikovateľné v jeho prípade.

Osobitne zdôraznil, že žalobca na určení neprijateľnosti podmienky nemá naliehavý právny záujem. V ustanovení § 80 písm. c) OSP sa uvádza, že „návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.“ V zmysle uvedeného ustanovenia žalobcu zaťažuje dôkazné bremeno spočívajúce v povinnosti preukázať, že na určení právneho vzťahu alebo práva v čase rozhodovania súdu má naliehavý právny záujem. Podľa názoru žalovaného žalobca nepreukázal naliehavý právny záujem na určení neplatnosti zmluvy o úvere.

Záverom uviedol, že úver nebol poskytnutý v hotovosti, ale prostredníctvom zmenky, ktoré sa archivujú po dobu jedného roka, a potom podliehajú zničeniu. Nakoľko nebol poskytnutý v hotovosti nebol porušený ani zákon.

Navrhovateľ v reakcii na vyjadrenie odporcu uviedol, že podľa ustálenej judikatúry určovacia žaloba má povahu preventívnu a jej účelom je poskytnutie ochrany právneho postaveniu navrhovateľa skôr, než dôjde k porušeniu právneho vzťahu alebo práva, teda vtedy, keď sa nemožno domáhať ochrany žalobou na plnenie. Medzi účastníkmi musí existovať aktuálny vzťah objektívnej neistoty, ktorý je ohrozením právneho postavenia navrhovateľa, a ktorý nemožno odstrániť iným právnym prostriedkom. Jestvuje teda ohrozenie práva, či právneho vzťahu, resp. stav neistoty právneho postavenia navrhovateľa, ktorý nemožno odstrániť inak, len určovacím výrokom a jestvuje potreba odstránenia tejto neistoty. V predmetnej veci sa navrhovateľ domáha určenia neplatnosti zmluvy o úvere z dôvodu, že zmluva o úvere obsahuje množstvo neprijateľných zmluvných podmienok, a preto celá zmluva neobstojí ako platný právny úkon. Za okolností, keď sa účastník domnieva, že zmluva obsahuje tak veľké množstvo neplatných ustanovení, že ako celok neobstojí ako platný právny úkon, je daný právny záujem na určení neplatnosti celej zmluvy, keď zmluvy obsahujú množstvo rôznorodých ustanovení (v danej veci napr. ustanovenia o zmluvných právach o povinnostiach zmluvných strán, o zmluvných pokutách, dohoda o zrážkach zo mzdy, dohoda o vyplnení zmenky) a na základe zmluvy o úvere možno podať množstvo rôznorodých žalôb o plnenie, žalôb o určení neplatnosti niektorých ustanovení zmluvy resp. sa domáhať i priamo zrážok zo mzdy. Za takýchto podmienok existuje stav právnej neistoty, ktorý nie je možné účelne odstrániť inak, ako určovacím výrokom. Vzhľadom na uvedené máme za to, že za okolností ako sú tvrdené navrhovateľom je daný stav neistoty právneho postavenia navrhovateľa, ktorý nemožno odstrániť inak ako určovacím výrokom, je teda daný naliehavý právny záujem na určení neplatnosti zmluvy o úvere a to aj s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1M Cdo 1/2009.

Je nesporné, že účastníci uzavreli dňa 10.06.2013 zmluvu o spotrebiteľskom úvere, predmetom ktorej bolo poskytnutie bezúčelového spotrebiteľského úveru v hotovosti navrhovateľovi vo výške 1.000,00 EUR. Navrhovateľ sa zaviazal tieto peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom vo výške 1.968,00 EUR. Tieto celkové náklady boli tvorené súčtom úroku vo výške 39,15 % ročne z poskytnutého úveru, čo predstavovalo sumu administratívnych nákladov na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy spolu so všetkou administratívou s tým spojenou. Výška RPMN v zmluve bola uvedená 96,80 %. Účastníci zároveň uzavreli dohodu o plnení v splátkach, podľa ktorej navrhovateľ ako spotrebiteľ sa zaviazal odporcovi ako veriteľovi uhradiť celkovú čiastku 1.968,00 EUR v 12 mesačných splátkach po 164,00 EUR. V tejto dohode je ďalej uvedené, že výška RPMN sa vypočítala v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch podľa konkrétneho vzorca predstavuje hodnotu 304,10 %.

Zmluvu uzatvorenú medzi účastníkmi považujeme za spotrebiteľskú zmluvu, pretože boli naplnené zákonné znaky spotrebiteľského úveru vyplývajúce z ust. § 1 a 2 zákona č. 129/2010 Z. z. zákonné znaky o spotrebiteľských úveroch. Z jednou zo základných náležitostí spotrebiteľského úveru je v zmluve uvedená hodnota RPMN pre úver, ktorý sa poskytuje a priemerná hodnota RPMN. Absencia takýchto údajov síce nezakladá priamo v zákone v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch neplatnosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ale má za následok, že úver, ktorý bol poskytnutý je bez úrokov a bez poplatkov. Za naplnenie podmienky, že v zmluve o spotrebiteľskom úvere musí byť uvedená hodnota RPMN pre úver sa považuje, keď zmluva obsahuje správny údaj o tejto hodnote. Pri uzatvorení zmluvy o úvere sa tak nestalo, nakoľko v zmluve je hodnota RPMN 96,80 %, v dohode o splátkach je hodnota RPMN pre úver 304,10 %, pričom správny údaj je 304,10 %, a preto nesprávny údaj v zmluve prakticky znamená absenciu takéhoto údaju. Zmluva o úvere poskytnutý odporcom navrhovateľovi na základe zmluvy zo dňa 10.06.2013 sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Vyjadrenie odporcu o správnosti výpočtu RPMN nepovažujeme za akceptovateľný. Žiadnym spôsobom však nevysvetlil ani sa nevyjadril k tej skutočnosti, že podľa dohody o plnení v splátkach bola uvedená RPMN vo výške 304,10 %, ktorá bola aj skutočnou výškou tejto hodnoty tak, ako bola zistená správnym výpočtom na kalkulačke (výpočet RPMN v súdnom spise). Už aj samotná táto okolnosť, že v dvoch listinách týkajúcich sa úveru sú uvedené rozdielne hodnoty RPMN má za následok uvádzanie spotrebiteľa do omylu a zneistenie jeho postavenia. K administratívne poplatku a vyjadreniu odporcu poukázal na rozhodnutia z rôznych súdov, ktoré považujú úhradu administratívneho poplatku za neprijateľnú zmluvnú podmienku - napr. rozhodnutie Okresného súdu Svidník - č. k. 2C/301/2013, rozhodnutie Okresného súdu Prešov - č. k. 17 C/12/2014, rozhodnutie Okresného súdu Vranov nad Topľou - č. k. 9 C/135/2014, rozhodnutie Okresného súdu Humenné - č. k. 21 C/156/2014, rozhodnutie Okresného súdu Prešov - č. k. 8 C/77/2012, rozhodnutie Okresného súdu Prešov - č. k. 7 C/40/2014, rozhodnutie Okresného súdu Partizánske - č. k. 5 C/156/2013, rozhodnutie Okresného súdu Prešov - č. k. 15 C/43/2012, rozhodnutie Okresného súdu Vranov nad Topľou - č. k. 11 C/309/2012, rozhodnutie Okresného súdu Prešov - č. k. 8 C/77/2012, rozhodnutie Okresného súdu Prešov - č. k. 11 C/90/2013, rozhodnutie Okresného súdu Prešov - 11 C/42/2012, rozhodnutie Okresného súdu Prešov- 29 C/169/2014.

Na záver uviedol, že s poukazom na stanovisko k rozsudku Súdneho dvora zo dňa 15.03.2012 vo veci C-453/10 - rozsudok Pereničová Perenič proti SOS Financ, s.r.o. - z jeho záverov vyplýva, že nebráni tomu, aby súdy už podľa platnej právnej úpravy vyhovelí žalobe a spotrebiteľské zmluvy ako celok vyhlásili za neplatné pre ich nemorálnosť a rozpor s dobrými mravmi a so zákonom. V slovenskom právnom poriadku preto už dnes existuje prísnejšia právna úprava ako ustanovuje transponovaná smernica 93/13 EU túto právnu úpravu reprezentuje § 39 Občianskeho zákonníka. Podľa §39 a podporne podľa § 53 ods. 1 súd vždy ex offo musí posúdiť absolútnu neplatnosť právneho úkonu.

Vo veci súd vytýčil pojednávanie. Na pojednávanie sa nedostavil vedľajší účastník na strane navrhovateľky ani odporca, ktorý neúčast' ospravedlnili a preto súd podľa § 101 ods. 2 O.s.p. prejednal vec v ich neprítomnosti.

Navrhovateľka zotrvala na podanej žalobe. Na otázky súdu uviedla, že bola u odporcu keď potrebovala peniaze v súvislosti s hypotekárnym úverom. Všetko čo potrebovali im oznámila, že je zamestnaná atď. Povedali jej, že sa ozvú, neskôr jej zavolali a povedali, že má prísť. Keď tam prišla, tak už mali všetko nachystané, akurát jej povedali, kde má čo podpísať. Ona sa na to dívala, bolo to drobno napísané, ale všetky tie papiere tam nemohla študovať, pozrela to len zbežne. Všetky podpísala naraz, potom už u odporcu nebola.

Súd vykonal dokazovanie okrem výsluchu navrhovateľky aj oboznámením listinných dôkazov.

Účastníci uzavreli zmluvu o spotrebiteľskom úvere zo dňa 10.6.2013 spísanú o 16:15 hod., kde odporca vystupoval ako veriteľ, navrhovateľka ako dlžník - spotrebiteľ. Na základe zmluvy sa zaviazal veriteľ poskytnúť odporkyni bezúčelový spotrebiteľský úver v hotovosti k rukám vo výške 1.000 eur a ktoré sa zaviazala vrátiť poskytnuté prostriedky zaplatiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom vo výške 968 eur, t.j. zaplatiť celkovú čiastku 1.968 eur. Celkové náklady spotrebiteľa spojené s úverom mali pozostávať súčtom úroku vo výške 39,15 % ročne, spolu 391,50 eur a administratívnych nákladov na vypracovanie a uzavretie zmluvy o spotrebiteľskom úvere spolu s administratívou vo výške 576,50 eur. Celkovú čiastku bol odporca povinný zaplatiť do 15.6.2014 na účet veriteľa alebo v hotovosti mandatárovi s tým, že termín končenej splatnosti bol stanovený na 15.6.2014. V zmluve bola RPMN uvedená vo výške 96,8 % a priemerná RPMN vo výške 39,20 %. V zmluve zároveň bolo uvedené potvrdenie o prevzatí peňažných prostriedkov.

Súd ďalej zistil, že účastníci spolu so zmluvou dňa 10.6.2013 uzavreli dodatok k zmluve - dohodu o plnení v splátkach k zmluve o spotrebiteľskom úvere č. 504700030 medzi odporcom ako veriteľom a navrhovateľkou ako spotrebiteľom v zmysle ktorej malo dôjsť k zmene uzavretej spotrebiteľskej zmluvy tak, že spotrebiteľ sa zaviazal uhradiť celkovú čiastku 1968 eur v 12 pravidelných mesačných splátkach vo výške 164 eur vždy k 15-temu dňu v mesiaci počnúc dňom 15.7.2013 s tým, že RPMN predstavovala výšku 304,1 %.

Súd oboznámil aj splátkový kalendár k zmluve o spotrebiteľskom úvere č. 504700030 s rozpisom splátok zo sumy 1968 eur splatných vždy k 15-temu dňu od mesiaca 07/2013 do 06/2014 s uvedením účtov veriteľa, obsah dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov uzavretú dňa 10.6.2013, ktorou malo dôjsť k zabezpečeniu spotrebiteľského úveru, výpočet štandardných európskych informácií o spotrebiteľskom úvere s uvedením výšky spotrebiteľského úveru 1.000 eur, celkovej sume 1968 eur s rozčlenením na úroky 391,50 eur, administratívne poplatky 576,50 eur, s uvedením výpočtu RPMN s poukazom na predpísaný vzorec vo výške 96,80 eur.

Podľa výtlačku splátky a pokuty s vyjadrením posunu splátkového kalendára o 177 dní, bol vyčíslený celkový nedoplatok na 2266,57 eur. Výzvami zo strany odporcu, v ktorej bola navrhovateľka vyzývaná na zaplatenie omeškaných čiastok dňa 31.10.2014 a 1.12.2014, nasledovne na úhradu 3074 eur do 30.9.2015.

Súd oboznámil aj rozhodcovskú zmluvu, ktorá bola uzavretá dňa 10.6.2013, podľa ktorej sa mal prípadný spor rozhodovať pred rozhodcovským súdom zriadeným spoločnosťou Slovenská rozhodcovská a.s. alebo príslušným všeobecným súdom.

Súd zistil, že navrhovateľka plnila podľa potvrdenia o prevzatí fin. prostriedkov vo výške 160 eur bez uvedenia dátumu ako poplatok za úpravu splátkového kalendára, podľa poštových poukazov o poukázaní čiastok na účet veriteľa 0020198990 v Poštovej banke a to 164 eur dňa 10.4.2014, 100 eur 27.5.2014, 2 x 164 eur 4.8.2014, 164 eur 26.9.2013, príkazu na úhradu 125 eur zadanom vo VÚB a.s. z účtu navrhovateľky 27.11.2015, potvrdenia o vklade na účet odporcu v Poštovej banke 75 eur dňa

12.6.2015, 75 eur 16.7.2015, 75 eur 31.8.2015, 75 eur 30.9.2015, potvrdenia o prevzatí peňažných prostriedkov 83 eur dňa 11.6.2013.

Osobitne súd oboznámil aj výpočet RPMN prostredníctvom dostupných webových kalkulačiek s vypočítaním RMNP pri 12 mesačných úhradách vo výške 304,10 %, priemerné úrokové miery z úveru poskytnutých v eurách rezidentom eurozóny, rozsudky súdov SR vo veci Pohotovosť v sporoch so spotrebiteľmi.

Súd oboznámil aj navrhovateľkou predložené listiny v spojení s konaním 22Sp/104/2015 pred KS v Žiline, kde bolo rozhodované v správnom konaní proti OÚ Žilina kat. odbor z dôvodu zamietnutia návrhu na vklad zmluvy o zriadení záložného práva, nakoľko rozhodnutím Okresný úrad Žilina katastrálny odbor v konaní V330/2015 zamietol návrh na vklad záložného práva. Rozsudkom KS Žilina 22Sp/104/2015-18 zo dňa 4.12.2015 bolo rozhodnutie OÚ bolo potvrdené s odôvodnením, neúčinnosti plnomocenstva udeleného v súvislosti so zmluvou o úvere č. 504700030 združeniu Pro help, ktorým mala navrhovateľka splnomocniť toto združenie na uzavretie zmluvy o zriadení záložného práva zabezpečujúceho úver.

Podľa ust. § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (ďalej len „zákon“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa ust. § 2 písm. a) a b) zákona, na účely tohto zákona sa rozumie

a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania, b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 9 ods. 1 zákona, Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 2 zákona, Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka¹⁸⁾ musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,

i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
- y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.

Podľa § 11 ods. 1 zákona, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1, b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

Súd z vykonaného dokazovania zistil, že odporca ako veriteľ postupoval voči navrhovateľke v súvislosti s pokynutím úveru nie len nečestne, ale aj obchádzal zákon, nerešpektoval zákonom uložené podmienky a príkazy a právne úkony volil a smeroval v súvislosti s cieľom obchádzať zákon.

Pokiaľ uzavrel s navrhovateľom odporca zmluvu o úvere, táto bola formulovaná ako úver, ktorý je potrebné splatiť najneskôr do konca splatnosti celého úveru, teda bez určenia splátok, ich splatnosti a výšky. Jednoznačne sa jej však dá namietat' výška administratívneho poplatku stanoveného vo výške 516,50 eur, ktorý predstavoval 1,5 násobok úrokov. Pritom súd z obsahu zmluvy ani iných dôkazov či vyjadrení odporcu nezistil dôvod, pre stanovenie takto vysokého poplatku (pri odkaze na odmeny notárov sú poplatky 0,7 - 1,2%). Pri úvere je možné dohodnúť si aj odplatu za poskytnutie úveru - teda poplatok, avšak tento by mal pokrývať maximálne náklady spojené s poskytnutím úveru a pod.. Poplatok nie je odmena a nesmie slúžiť na tvorbu zisku z poskytnutia úveru, nakoľko tento je tvorený práve výškou úrokov - odmeny za poskytnutie a používanie peňažných prostriedkov. Ak poplatok však dosahuje výšku 1 poskytnutého úveru a 1,5 násobku možných úrokov, tak právne stanovením jeho neprimeranej výšky dochádza k obchádzaniu zákona, nakoľko v prípade predčasného splatenia úveru, a to aj hoc na ďalší deň od jeho poskytnutia, nemôže dôjsť k zníženiu zaťaženia dlžníka - spotrebiteľa. Ďalej stanovením neúmerne a nedôvodne vysokej sumy poplatku dochádza k možnému stanoveniu nízkej úrokovej sadzby, ktorá má hlavne pokrývať zisk a odplatu z poskytnutých prostriedkov, a tak k

vytvoreniu zdaniu výhodnosti úveru. Totiž prevažná väčšina spotrebiteľov sa stále orientuje podľa výšky úrokovej sadzby. Poplatok za poskytnutie a správu úveru poskytovaný bankami je v rozmedzí 1 - 1,5%, odporcom určený poplatok vo výške 51,65%. Preto jeho výšku súd považoval za výšku v rozpore s dobrými mravmi a plne sa stotožnil aj s odkazom na odôvodnenia navrhovateľom citovaných súdnych rozhodnutí.

Odporca však spolu s úverovou zmluvou uzavrel aj dodatok k zmluve, ktorým určil zaplatenie celej sumy úrokov (vyčíslených za celé obdobie z istiny vo výške úrokovej sadzby až do splatnosti úveru (teda ako keby mal byť úver zaplatený naraz pri splatnosti)), v mesačných splátkach, avšak sumu úrokov neupravil vo vzťahu k anuite istiny ani dohodnutej úrokovej sadzbe, ale celkovú sumu úrokov za požičanie prostriedkov do splatnosti úveru len matematicky rozdelil. Tým niekoľko násobne prekročil v zmluve určenú úrokovú sadzbu, nakoľko úhradou, ak mala byť rozpočítaná pomerne na istinu a úroky a poplatky, dochádza k čiastočnej úhrade istiny a ďalšia splátka sa vo vzťahu k úrokom určuje z nižšej výšky istiny. Jednoznačne takáto požiadavka nemohla byť zo strany dlžníka - spotrebiteľa, pretože je preň krajne nevýhodná, ale zo strany odporcu ako veriteľa, takéto konanie nie je logické, ale je iracionálne a už vôbec nie je konaním s odbornou starostlivosťou (ibaže by veriteľ postrádal základné vedomosti z ekonómie a matematiky). Týmto dochádzalo k obchádzaniu zákona, nakoľko znenie zmluvy o úvere a dodatku prijatého spolu so zmluvou sú úplne s odlišnými plneniami. Taktiež, dodatkom došlo k podstatnej zmene zmluvného vzťahu bez doplnenia podstatných náležitostí podľa § 9 ods. 2 písm. k zák. č. 129/2010 Z.z. (bez ohľadu na navýšenie RPMN a úrokovej sadzby).

Pri takomto konaní veriteľa nemohli byť ani náležite poskytnuté predzmluvné informácie, nakoľko ak boli poskytované vo vzťahu k úveru, boli poskytované nepravdivo, pretože veriteľ ich nechcel dodržať, mienil dodatkom zmeniť úver.

Jednoznačne pri úvere zabezpečenom dohodou o zrážkach zo mzdy odplata vo výške 100% pri ročnej splatnosti je v rozpore s dobrými mravmi hraničiaca s trestnoprávnou úžerou, kedy veriteľ zneužil tieseň a rozumové schopnosti dlžníčky.

Podľa zisteného dokazovania, veriteľ sa snažil vypísaním plnomocenstva pri poskytnutí úveru pre iné občianske združenie, ktorým mala dlžníka splnomocniť na uzavretie záložnej zmluvy obchádzať zákon a zabezpečiť pohľadávku záložným právom k nehnuteľnosti, hoci snahu získať takéto zabezpečenie, resp. podmienenie zabezpečenia nezohľadnil v poplatkoch a v zmluve ani nikde neuviedol.

Súd vzhľadom na uvedené nemohol hodnotiť všetky úkony samostatne a pokladať ich za čiastočne neplatné a nachádzať platnosť úkonu v ostatnom znení zmluvy, keď všetky úkony boli prijaté s cieľom obchádzať zákon a poškodiť spotrebiteľa a získať nepríjemný prospech. Súd nemôže konať tak, že nebude prihliadať na dohodu o splátkach pre jej rozpor s dobrými mravmi a zákonom, ale bude sa snažiť udržať v platnosti zmluvu o úvere a vyčíslovať nároky splácaním istiny a počítaním úrokov, neprihliadať na nepríjemnú odplatu len, aby zachoval práva veriteľa, ktorý od počiatku konal vedome v úmysle obchádzať zákon. Takýto výklad by nebol v prospech účastníkov, ale len v prospech veriteľa. Súd preto musí hodnotiť celé konanie veriteľa, a to aj snahu zabezpečiť úver záložným právom k nehnuteľnosti, ktoré v zmluve neuvádzal a nepodmieňoval ním poskytnutie úveru čo nie je v rozpore ani s rozhodnutím Súdného dvora EÚ rozsudkom vo veci C-453/10 Jana Pereničová a Vladislav Perenič/ SOS financ spol. s r. o. , kde súdny dvor nakoniec odpovedal, že obchodná praktika, ktorá spočíva v uvedení nižšej než skutočnej RPMN v zmluve o úvere, predstavuje nesprávnu informáciu o celkových nákladoch na úver, ktorú treba kvalifikovať ako klamlivú obchodnú praktiku podľa smernice o nekalých obchodných praktikách², pokiaľ zapríčiňuje alebo je spôsobilá zapríčiniť, že priemerný spotrebiteľ urobí rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neurobil. Súdny dvor sa domnieval, že aj keď táto okolnosť môže byť ako jeden z prvkov zohľadnená na účely konštatovania nekalosti zmluvných podmienok podľa smernice o nekalých podmienkach, nemožno len na základe tohto prvku automaticky konštatovať nekalosť týchto podmienok. Treba totiž preskúmať všetky okolnosti veci samej predtým, než sa rozhodne o kvalifikácii dotknutých podmienok. Rovnako konštatovanie nekalosti obchodnej praktiky nemá priamy vplyv na otázku, či je zmluva ako celok platná.

Preto súd je názoru, že ak je celé konanie veriteľa v rozpore s dobrými mravmi, teda ako celok neakceptovateľné, javí známky úmyselného obchádzania zákona a konania v rozpore s povinnosťami veriteľa a aspoň základnej úcte k právam spotrebiteľa (vyhotovenie formálnej zmluvy a súčasné prijatie dodatkov podstatne ovplyvňujúcich obsah záväzku v neprospech spotrebiteľa), je ho potrebné ako celok považovať za neplatné a nie poskytovať ochranu nečestnému konaniu veriteľa tým, že súd sa bude snažiť nájsť platnosť v určitých častiach záväzku. Takýto postup súdu by utvrdzoval veriteľa v tom, že k zmluve o úvere môže uzavrieť rôzne dodatky a doložky, ktorými úplne pozmení pôvodný obsah a v prípade preskúmania nárokov súdom nič nestratí, pretože by v platnosti zostala pôvodná zmluva, hoci dlžník bol nútený splácať ďaleko viac a v iných splátkach, v súvislosti s touto splatnosťou bol

sankcionovaný a tieto nečestné nároky mali byť zabezpečené záložným právom v prospech veriteľa, ktoré bolo formulované ako ochrana dlžníka bez akejkoľvek relevantnosti takéhoto konania. Súd preto zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 504700030 uzavretú medzi odporcom a navrhovateľkou dňa 10.6.2013, ktorá bola uzavretá spolu s viacerými zmluvami ktoré vplývali na jej obsah vyhlásil za neplatnú. V tomto prípade nemôže ani platiť fikcia bezodplatnosti a bezúročnosti, pretože porušenie nastalo v dodatku uzavretom spolu so zmluvou o úvere a absencii základných náležitostí zmluvy nedošlo opomenutím povinnosti či neurčitou formuláciou, ale úmyselným konaním prípravou sledov právnych úkonov.

Naliehavý právny záujem mal súd preukázaný práve v spojení s nárokom na vydanie bezdôvodného obohatenia aj tým, aby si veriteľ nemohol zo zmluvy ako neplatného právneho úkonu nárokovať sankcie a iné plnenia (ani realizáciu záložného práva). Neplatnosťou zmluvy nastáva aj neplatnosť všetkých dodatkov prijatých k zmluve, ktorými sa snažil odporca si zabezpečiť nenáležité a neprimerané výhody vrátane plnomocenstiev, ktorými konal veriteľ prostredníctvom iných osôb za navrhovateľku.

Bez ohľadu na platnosť či neplatnosť zmluvy, už len samotnou absenciou podstatných náležitostí podľa § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z. v spojení s ust. § 11 cit. zák. vzniklo plnením nad rozsah požičaných prostriedkov bezdôvodné obohatenie.

Súd zistil, že navrhovateľka prevzala sumu 1000,- eur však zaplatila spolu 1424,- eur, teda o 424 eur viac ako bola povinná zaplatiť. Nakoľko si nárokovala len vydanie sumy 291,- eur, súd návrhu vyhovel. O úrokoch z omeškania súd rozhodol podľa § 517 ods. 2 Obč. zák. v spojení s ust. § 3 ods. 1 nar. vl. č. 87/1995 Z.z.. Nakoľko súd nemal preukázanú inú výzvu na vydanie bezdôvodného obohatenia ako pred doručením žaloby odporcovi, súd s poukazom na ust. § 41 ods. 3 O.s.p. považoval žalobu za prvú výzvu na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktorá bola doručená odporcovi 18.1.2016 a preto odporca sa dostal do omeškania až dňom nasledujúcim po výzve, t.j. 19.1.2016. Nakoľko základná úroková sadzba stanovená ECB bola k tomuto dňu vo výške 0,05%, súd pripočítaním 5% -tuálnych bodov stanovil výšku úroky z omeškania v rozsahu 5,05%.

Súd preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti rozsudku.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 3 O.s.p., kde vzhľadom na prevažný úspech v konaní by navrhovateľke náležala náhrada trov konania, nakoľko však navrhovateľka (na pojednávaní) ani vedľajší účastník na jej strane si náhradu trov konania neuplatnili a súd z obsahu spisu ich vznik nezistil, náhradu trov konania navrhovateľke nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného súdu ku Krajskému súdu v Žiline.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3), t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, musí byť podpísané a datované, uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ustanovenia § 221 ods. 1 OSP, súd rozhodnutie zruší, len ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
- f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
- g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,
- h) súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec, a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy.

Podľa ustanovenia § 205a ods. 1 OSP, skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak

- a) sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,
- b) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,
- c) odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4,
- d) ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Podľa ustanovenia § 205a ods. 2 OSP, ustanovenie § 205a ods. 1 OSP sa nepoužije v konaniach podľa § 120 ods. 2.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, ktoré vznikli štátu, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (zákon č. 65/2001 Z.z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov).